

hlásili znalci lékaři, že lze na základě vyšetření krve dítěte, matky dítěte a žalovaného v určitých případech s j i s t o t o u vyloučiti otcovství žalovaného, že však nemohou tvrditi, že vyšetření krve (i v tomto případě) jest neklamným důkazem, že žalovaný zcela určitě otcem není. Tím není řečeno, jak odvolací soud za to má, že krevní zkouška není důkazem neklamným a spolehlivým, nýbrž, že krevní zkouška nevede vždy k žádoucím zjištěním, že však za určitých předpokladů lze jí podle nejnovější vědy lékařské podle složení krve žalovaného, krve matčiny a krve dítěte zjistiti, že žalovaný otcem žalujícího dítěte býti nemůže. Zda tu bude tento předpoklad i v souzeném případě, nelze předem říci, to ukáží teprve výsledky zkoušky. Byť i zkouškou tou nebylo lze zjistiti, kdo otcem dítěte jest, lze jí po případě aspoň tolik dokázati, a to i v tomto případě stačilo, že žalovaný otcem dítěte není. Může tudíž zkouška krve býti způsobilým prostředkem, aby se jí provedl protidůkaz proti zákonné domněnce § 163 obč. zák. Bylo proto povinností nižších soudů, by připustily tento důkaz, a právem proto dovolatel vytýká soudu odvolacímu, že řízení v tomto směru nedoplnil. Dovolací důvod podle § 503 čís. 2 c. ř. s. jest tudíž opodstatněn a bylo proto podle § 510 c. ř. s. zrušiti dosavadní řízení pro kusost a neúplnost a odkázati věc odvolacímu soudu, by řízení doplnil a znovu o odvolání rozhodl. Ovšem bude mu předem zjistiti, zda osobyúčastněné, zejména matka dítěte a poručník dítěte dají souhlas, by jim potřebné množství krve za účelem provedení zkoušky bylo odebráno, neboť bez tohoto souhlasu nelze zkoušku tu provést, poněvadž není zákona, jenž by povinnost tu, dáti si odebrati k vůli důkazu krev, straně nebo svědku ukládal. Kdyby snad byl odepřen souhlas, bude volně uvážiti podle § 272 c. ř. s. význam tohoto odepření.

Čís. 7471.

Vykonatelnost nálezů německých rozhodčích soudů v Československé republice podmíněna je v první řadě tím, že se strany soudu tomu podrobily písemnou úmluvou. Tento nedostatek nezhojí se tím, že nebylo podle § 596 c. ř. s. žalováno o bezúčinnost nálezu.

Lhostejno, že se německý rozhodčí soud prohlásil příslušným a že strana neodporovala jeho příslušnosti.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1927, Rv II 628/27.)

Rozhodčím výrokem rozhodčího soudu »der Vereinigung des schl. Provinzgetreidehandels« ve Vratislavi a rozhodčím výrokem vrchního rozhodčího soudu téhož sdružení byla žalovanému proti žalobci přiknuta náhrada škody z nesplnění smlouvy ve výši 1470 rentových marek. Odporem podle § 83 ex. ř. domáhal se žalobce na žalované, by exekuce povolená proti němu na základě oněch rozhodčích výroků byla prohlášena za nepřipustnou. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Žalobce opřel odpor proti povolení exekuce o to, že tu nebylo předpokladu pro povolení exekuce ve smyslu ustanovení § 80 čís. 1 ex. ř. Podle

tvrzení žaloby nemohla býti právní rozepře, o niž se tu jedná a která napadenému povolení exekuce slouží za základ, v Německu zahájena podle tuzemských předpisů o příslušnosti. Německý rozhodčí soud prohlásil prý se příslušným, ačkoliv žalobkyně vznesla námitku nepřislušnosti proto, že zkoumal námitku nepřislušnosti podle německého práva. Podle zdejšího práva nebyl prý německý rozhodčí soud příslušným, poněvadž podle zdejšího práva vyžaduje se pro platnost smlouvy o rozsudím písemnosti, čemuž v tomto případě tak není a žalovaný to ani netvrdí. Podle odvolatelova názoru vyložil prvý soud nesprávně ustanovení §§ 79, 80 čís. 1 ex. ř. a ustanovení vlád. vyhlášky čís. 131/24 na tento případ a v tom shledává odvolatel odvolací důvod nesprávného právního posouzení. Názoru tomu jest přisvědčiti. Vzhledem k tomu, že žalovaný nepopřel, že ani písemná ani ústní rozhodčí smlouva nebyla mezi stranami uzavřena, jest tuto okolnost považovati za nespornou. Z ustanovení §§ 577 a 595 čís. 1 c. ř. s. plyne, že rozhodčí soudce musí svou příslušnost přesně zkoumati a nesporně zjistiti. Ze zmíněných zákonných ustanovení plyne také, že výrok rozhodčího soudu, který k projednání pře nebyl oprávněn, jest bezúčinný, i kdyby strana před rozhodčím soudem projednávala a námitku nepřislušnosti nevznesla (viz komentář Neumannův str. 1622). Podle ustanovení § 79 ex. ř. jest exekuce v tuzemsku jen tehdy a v té míře přípustnou, když a pokud jest vzájemnost zaručena. Vzájemnost ohledně vykonatelnosti výroků rozhodčích soudů mezi Čsl. a německou republikou byla zjištěna vládní vyhláškou čís. 131/24. Podle této vládní vyhlášky může se na základě cizozemského výroku rozhodčího u německých soudů žádati za rozsudek o vykonatelnosti, pokud výrok rozhodčí byl vydán podle uvedených předpisů německého civ. řádu a pokud nelze jej považovati za bezúčinný podle cizozemského práva rozhodného pro právní poměr, o nějž jde. Podle posledního odstavce vládní vyhlášky jest v téměř rozsahu pokládati vzájemnost za zaručenu, jde-li podle § 79 ex. ř. o exekuci na základě spisů a listin, které byly zřízeny v Německé říši. Z těchto ustanovení tedy plyne, že podle zásady vzájemnosti lze na základě říšsko-německého rozhodčího výroku u zdejších soudů jen tehdy exekuci povolit, byl-li rozhodčí výrok vydán na základě předpisů zdejšího soudního řádu a pokud jej nelze podle předpisů německého práva považovati za bezúčinný. Směrodatným pro vykonatelnost říšsko-německého rozhodčího výroku jest tedy, by výrok byl vydán podle předpisu zdejšího právního řádu. Tyto předpisy vyžadují však, jak shora bylo dovozeno, by byla zřízena písemná rozhodčí smlouva, jinak jest rozhodčí výrok bezúčinný. Rozhodčí výrok, na jehož základě byla povolena exekuce, byl sice vydán podle předpisů německého civ. řádu, jest jej však považovati za bezúčinný podle zdejšího práva rozhodného pro právní poměr, o nějž jde. Z toho plyne, že žaloba opřená o tvrzení, že tu nebylo zákonných podmínek pro povolení exekuce v §§ 79 a 81 čís. 1 ex. ř. uvedených, jest ve smyslu ustanovení § 83 ex. ř. opodstatněna a bylo jí proto vyhověti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce je souhlasiti s odvolacím soudem, jenž dovodil z vyhlášky čís. 131/24, že k vykonatelnosti nálezů rozhodčích soudů vydaných v říši německé jako exekučních titulů je třeba, by nálezy ty byly vydány též podle předpisů zdejšího civilního řádu soudního. Tato podmínka nebyla splněna. Československý civilní řád soudní vyžaduje k platnosti rozhodčí smlouvy písemnost (§ 577 poslední věta). Ústní smlouva jest neplatná, důsledkem toho je nález rozhodčího soudu vydaný na základě takovéto smlouvy neúčinný podle § 595 čís. 1 c. ř. s. Ovšem vejde podle zdejšího civ. řádu soudního v účinnost nález rozhodčího soudu i bez oné náležitosti, nebylo-li do tří měsíců žalováno podle § 596 c. ř. s. o jeho neúčinnost. Tohoto předpisu nelze však použiti na nálezy rozhodčích soudů německých. Německý soudní řád civilní ve shodě s občanským zákonem nevyžaduje písemnosti k platnosti smlouvy rozhodčí (§ 1027), nezná proto žaloby obdobné žalobě podle § 595 čís. 1 a 596 c. ř. s. z důvodu neplatnosti smlouvy pro nedostatek písemnosti. Lze sice žalovati o zrušení rozhodčího výroku, ale jen z důvodů § 1041, pod něž nelze zařaditi důvod shora uvedený. Nemohla proto žalovati nynější žalobkyně o neúčinnost nálezu u soudů říšsko-německých, učinila tak sice u zdejšího soudu, ale bez úspěchu, ježto žaloba její byla odmítnuta pro nepřislušnost zdejších soudů. Jest proto trvati na tom, že nálezy německých soudů rozhodčích jsou zde vykonatelné především jen tehdy, došlo-li k písemné smlouvě stran, kterou se soudu tomu podrobily. Pro správnost tohoto názoru, jež dovodil odvolací soud z vyhlášky čís. 131/24, a ze zásady vzájemnosti, mluví i sdělení ministerstva spravedlnosti čís. 48 Věstníku z roku 1926 (ročník VIII.), podle něhož nálezy vydané rozhodčími soudy na území Čsl. republiky mohou býti v německé říši prohlášeny vykonatelnými usnesením podle § 1042 něm. civ. řádu, byly-li zachovány formální náležitosti §§ 1039 a 1045, tam vytčené. Lze tedy vykonatelnost nálezů čsl. rozhodčích soudů prohlásiti pouze tehdy, bude-li nález doručen stranám současně ve dvojím vyhotovení a vyplněn dvojí výkaz o doručení, z nichž jeden bude ponechán u čsl. soudních spisů, kdežto druhý bude lze postoupiti příslušnému německému soudu pro jeho spisy. Žádají-li tudíž německé soudy k prohlášení vykonatelnosti nálezů čsl. soudů rozhodčích, by zachovány byly uvedené formální předpisy něm. řádu soudního, jest podle zásady vzájemnosti tím spíše požadovati splnění základní náležitosti písemnosti smlouvy co do nálezů německých soudů rozhodčích, mají-li zde býti uznány za exekuční tituly. Nedostatek písemnosti nelze stotožniti s příslušností rozhodčího soudu. Nezáleží na tom, zda německý soud rozhodčí prohlásil se příslušným, ani na tom, zda strana neodporovala jeho příslušnosti. Zde nejde vůbec o otázku příslušnosti, nýbrž o účinnost nálezu rozhodčího soudu podle § 595 c. ř. s., o níž nemohou strany rozhodovati vůbec. Žalobkyně vznesla právem odpor, neboť šlo o otázku, k jejímuž řešení bylo třeba jak skutkového přednesu tak i průvodů.